МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

2 жовтня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Крауютієне І., доктор.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Комарова Н.В., д-р філософії.
Мостипан О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.,** начальник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 2 жовтня 2025 р. Білоцерківський НАУ. 78 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

незрілої кісткової тканини, а на периферії були сформовані тоненькі оксифільні прошарки пластинчастої кісткової тканини. Також візуалізувалися залишки клітинного диферону хрящової тканини та групи остеобластів.

У другій групі на 21-у добу за використання нерезорбуючої PtFe-мембрани з гранулами кальцій-фосфатної кераміки регенерат був представлений гіаліновою хрящовою тканиною в стані перебудови хондроцитів. Спостерігалися зони монетних стовпчиків, гіпертрофованих та кальцифікованих хондроцитів. Також спостерігалися незначні ділянки малодиференційованих кісткових балок, проте, були й значні ділянки більш зрілих балок кісткової тканини. Останні були представлені у центральній зоні незрілими, базофільними осередками кісткової тканини, а на периферії оксифільною пластинчастою кістковою тканиною.

Отже, за T–gen мембран формування кісткового регенерату характеризувалося тоненькими прошарками пластинчастої кісткової тканини від периферії до центру з гранулами КФК та материнською кісткою, а за політетрафторетиленових у цей період – досить інтенсивних остеобластичної та судинної реакції, що супроводжувалися подовженою фазою хрящового регенерату з кальцифікацією гіпертрофованих хондроцитів, надмірним ремоделюванням кісткової тканини на межі з керамічно-тканинним регенератом, формуванням фіброзно-хрящової капсули на межі з материнською кісткою і гранул матеріалу КФК.

Висновки. В обох групах реалізуються остеозаміщувальні властивості кальцій-фосфатної кераміки. За використання політетрафторетиленової мембрани з кальцій-фосфатною керамікою було виявлено більший об’єм формування зрілої кісткової тканини у цей період.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Todosiuk T., Rublenko A. Histomorphological assessment of the germanium-doped calcium phosphate ceramics on reparative osteogenesis in rabbits with systemic osteoporosis. Naukovij vìsnik veterinarnoї medicini. 2024. No 1 (188). P. 103–112. DOI:10.33245/2310-4902-2024-188-1-103-112
2. Guided bone regeneration in long-bone defect with a bilayer mineralized collagen membrane / F. Peng et al. Collagen and Leather. 2023. Vol. 5. No 1. DOI:10.1186/s42825-023-00144-4
3. Ferretti C. Periosteum derived stem cells for regenerative medicine proposals: Boosting current knowledge. World Journal of Stem Cells. 2014. Vol. 6. No 3. 266 p. DOI:10.4252/wjsc.v6.i3.266
4. Retzepi M., Donos N. Guided Bone Regeneration: biological principle and therapeutic applications. Clinical Oral Implants Research. 2010. Vol. 21, no. 6. P. 567–576. DOI:10.1111/j.1600-0501.2010.01922.x
5. Impact of Collagen Membrane in Vertical Ridge Augmentation Using Ti-Reinforced PTFE Mesh: A Randomised Controlled Trial / I. A. Urban et al. Journal of Clinical Periodontology. 2025. DOI:10.1111/jcpe.14129
6. Altering spacer material affects bone regeneration in the Masquelet technique in a rat femoral defect / S. McBride-Gagyi et al. Journal of Orthopaedic Research®. 2018. Vol. 36. No 8. P. 2228–2238. DOI:10.1002/jor.23866
7. Bone Repair Using the Masquelet Technique / A. Masquelet et al. The Journal of Bone and Joint Surgery. 2019. Vol. 101. No 11. P. 1024–1036. DOI:10.2106/jbjs.18.00842

Секція 6. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФАРМАКОТЕРАПІЇ ТА ДІАГНОСТИКИ ПАРАЗИТАРНИХ ХВОРОБ ТВАРИН

УДК: 636.24.21/9.4.3

КОЗІЙ Н.В., канд. вет. наук, **ЛУК’ЯНЕНКО К.Є.,** магістрант, **ШАГАНЕНКО Р.В.,** канд. вет. наук, **АВРАМЕНКО Н.В.,** канд. вет. наук, **ШАГАНЕНКО В.Г.,** канд. вет. наук, **КОЗІЙ В.І.,** д-р вет. наук.

Білоцерківський національний аграрний університет

ФАРМАКОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ТЕРАПІЇ ПСИХОСОМАТИЧНИХ РОЗЛАДІВ У ТВАРИН

У тезі розглянуто сучасні підходи до фармакотерапії психосоматичних розладів у тварин. Проаналізовано дані щодо застосування психотропних і нейромодулюючих препаратів, їхнього впливу на поведінкові реакції та добробут тварин. Визначено значення інтеграції фармакологічних і етичних аспектів у ветеринарній практиці.

Ключові слова: психосоматичні розлади, тварини, фармакотерапія, поведінка, добробут.

KOZII N.V., candidate of veterinary sciences, **LUKIANENKO K.Y.,** master's student, **SHAHANENKO R.V.,** candidate of veterinary sciences, **AVRAMENKO N.V.,** candidate of veterinary sciences, **SHAHANENKO V.H.,** candidate of veterinary sciences, **KOZII V.I.,** doctor of veterinary sciences

PHARMACOLOGICAL APPROACHES TO MANAGING PSYCHOSOMATIC DISORDERS IN ANIMALS

The thesis explores current approaches to the pharmacotherapy of psychosomatic disorders in animals. It reviews evidence on the use of psychotropic and neuromodulatory drugs, highlighting their impact on behavioral responses and animal welfare. The integration of pharmacological and ethical considerations in veterinary practice is emphasized.

Keywords: psychosomatic disorders, animals, pharmacotherapy, behavior, welfare.

Психосоматичні розлади у тварин є мультифакторними станами, що поєднують соматичні симптоми з психоемоційними порушеннями та значною мірою знижують якість життя як тварин, так і їхніх власників [1]. У ветеринарній медицині ці стани найчастіше проявляються у вигляді шлунково-кишкових порушень, дерматологічних захворювань, розладів сечовидільної системи, які тісно пов’язані зі стресом та порушенням адаптаційних механізмів [2, 3]. Зростання наукового інтересу до психосоматичних феноменів у тварин зумовлене як клінічною потребою у підвищенні ефективності терапії, так і необхідністю інтеграції сучасних фармакологічних та поведінкових підходів [4].

Метою цього оглядового дослідження є аналіз сучасних фармакологічних стратегій лікування психосоматичних розладів у тварин, з урахуванням їхньої клінічної ефективності, безпечності та можливостей інтеграції у комплексні протоколи терапії.

Методи дослідження. У роботі застосовано оглядово-аналітичний підхід, що передбачає вивчення наукових публікацій у базах даних PubMed, Scopus, Web of Science та CAB Abstracts за період 2010–2024 рр. Відбір джерел здійснювався за ключовими словами: *psychosomatic disorders in animals, veterinary psychopharmacology, stress-related disorders, animal welfare*. До аналізу включено праці, що висвітлюють клінічне застосування антидепресантів, анксіолітиків, прокінетиків, β-блокаторів та інших фармакологічних засобів у ветеринарній практиці, а також результати досліджень, присвячених ефективності комплексних (фармако- та поведінкових) підходів до лікування.

Результати досліджень. Аналіз сучасних джерел свідчить, що у ветеринарній психофармакології поступово формується комплексний підхід до лікування психосоматичних розладів. Застосування антидепресантів (селективних інгібіторів зворотного захоплення серотоніну, трициклічних антидепресантів) та анксіолітиків (бензодіазепінів, буспірону) дозволяє коригувати тривожність і стресові реакції, які є ключовими тригерами соматичних симптомів у тварин [2, 4]. Прокінетики та препарати, що впливають на моторику травного тракту, застосовуються для терапії гастроінтестинальних проявів стрес-індукованих станів [5]. Дослідження також підкреслюють значення β-блокаторів у зниженні соматичних проявів гіперактивації симпатичної нервової системи [6]. Також, важливим напрямом є комбіноване використання фармакологічних засобів із програмами поведінкової терапії та середовищної модифікації. Такий підхід демонструє вищу ефективність у порівнянні з монотерапією, зокрема при лікуванні розладів, що супроводжуються шлунково-кишковими або дерматологічними симптомами [1, 4].

Висновки. Фармакотерапія психосоматичних розладів у тварин є перспективним напрямом ветеринарної медицини, що потребує міждисциплінарного підходу. Використання сучасних психофармакологічних засобів у поєднанні з поведінковими методами сприяє підвищенню клінічної ефективності лікування та поліпшенню добробуту тварин. Найбільш результативними є індивідуалізовані схеми терапії, що враховують вид, вік, темперамент та умови утримання тварини.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку стандартизованих протоколів фармакотерапії психосоматичних розладів у ветеринарній практиці, проведення клінічних випробувань із високим рівнем доказовості, а також на вивчення можливостей

застосування нових класів препаратів (наприклад, нейропептидів, пробіотиків із психотропним потенціалом). Важливим є також інтеграція цифрових технологій (сенсорів, систем штучного інтелекту) для об'єктивного моніторингу поведінки та фізіологічних параметрів тварин у процесі терапії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. McMillan F.D. Mental health and well-being in animals. CABI, 2019. DOI:10.1079/978 1786393401.0000
2. Overall K.L. Manual of Clinical Behavioral Medicine for Dogs and Cats. St. Louis: Elsevier, 2013. DOI:10. 1016/C2009-0-64030-1
3. Landsberg G., Hunthausen W., Ackerman L. Behavior Problems of the Dog and Cat. 3rd ed. Edinburgh: Saunders Elsevier, 2015. 504 p.
4. Mills D.S., Levine E., Landsberg G., Horwitz D. BSAVA Manual of Canine and Feline Behavioral Medicine (3rd ed.). Gloucester: BSAVA Library, 2020. DOI:10.22233/9781910443327
5. Carere C., Mather J. The welfare of animals in animal-assisted interventions. Springer. 2019. DOI:10. 1007/978-3-030-27281-7
6. Kelley A.E., Berridge K.C., Aldridge J.W. Neural systems of motivation and reinforcement: From behavior to neurotransmitters. Annual Review of Psychology. 2019. 70. P. 415–439. DOI:10.1146/annurev-psych-010418-102936

УДК 636.09:615:616

АВРАМЕНКО Н.В., канд. вет. наук, **КОЗІЙ Н.В.,** канд. вет. наук, **ШАГАНЕНКО Р.В.,** канд. вет. наук, **ШАГАНЕНКО В.С.,** канд. вет. наук, **СОЛОВЙОВА Л.М.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ ФАРМАЦІЇ

Розглянуті основні питання ветеринарної фармації на основі доказової медицини. Обґрунтовано оптимізацію раціонального використання ліків за різноманітних клінічних ситуацій. Критична оцінка підходів до застосування ліків.

Ключові слова: ветеринарна фармація, доказова медицина, безпечність та ефективність ліків.

AVRAMENKO N.V., candidate of veterinary sciences, **KOZIY N.V.,** candidate of veterinary sciences, **SHAGANENKO R.V.,** candidate of veterinary sciences, **SHAGANENKO V.S.,** candidate of veterinary sciences, **SOLOVIOVA L.M.,** candidate of veterinary sciences
Bila Tserkva national agrarian university

CURRENT ISSUES OF VETERINARY PHARMACY

The main issues of veterinary pharmacy based on evidence-based medicine are considered. The optimization of the rational use of drugs in various clinical situations is substantiated. Critical assessment of approaches to the use of drugs.

Keywords: veterinary pharmacy, evidence-based medicine, safety and effectiveness of drugs.

Фармація — це комплексна науково-практична галузь, яка вивчає та регулює створення, дослідження, виробництво, зберігання, контроль якості та реалізацію лікарських засобів. Вона вирішує питання пошуку оптимальних джерел ліків, синтезу сучасних препаратів, забезпечуючи їх безпеку та ефективність для пацієнтів [3,с.6].

На сьогодні перед фармацією стоять актуальні питання – вивчення особливості утворення лікарських форм, комбінування лікарських речовин та їх раціональне застосування. Цією проблемою займається така галузь, як доказова медицина [1,с.20; 4,с.17]. Це новий підхід до вивчення направленості дії лікарських речовин, технології ліків, аналізу, підсумування чи інтерпретації наукової інформації щодо раціонального використання ліків. Основною метою принципів доказової медицини є оптимізація якості надання лікувальної допомоги з точки зору безпечності, ефективності, вартості та інших показників [2, с 68; 5,с.89].

Чи потрібно це ветеринарній медицині? На сьогодні, нажаль, жоден практичний лікар не володіє достатнім досвідом використання інформації щодо різноманітності клінічних